

Наталя Павлівна Плахотнюк,
*кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри іноземних мов
і новітніх технологій навчання,
Житомирський державний університет імені Івана Франка
(м. Житомир, Україна)*

ШЛЯХИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

У реаліях сьогодення майбутнім фахівцям необхідне володіння іноземною мовою, частіше всього англійською, як мовою міжнародного спілкування. Щоб бути конкурентноспроможним на ринку праці студентам потрібно брати участь у міжнародних конференціях, програмах обміну, читати фахову зарубіжну літературу, збагачувати власний світогляд. Зазначені фактори спонукають викладачів до пошуку ефективних форм, методів, засобів інтенсифікації іноземномовної професійної підготовки студентів.

Під інтенсифікацією процесу навчання іноземній мові розуміють підвищення активності у діяльності студентів та процесі викладання з однієї сторони, та мінімізації зусиль з іншої [1]. Важливу роль у цьому напрямку науковці відводять самостійній роботі студентів, проте ефективною вона буде тоді, коли під час аудиторних занять у майбутніх фахівців формуються необхідні навички та вміння.

Основними шляхами інтенсифікації іноземномовної професійної підготовки вважають: підвищення мотивації студентів до навчання, раціональне планування навчальної діяльності, використання інноваційних методів навчання у поєднанні з традиційними, застосування особистісно-орієнтованого підходу, оптимальний відбір навчального матеріалу, забезпечення застосування отриманих знань на практиці [1, 2, 3].

Мотивація є одним з основних рушійних факторів підвищення ефективності навчання іноземній мові. Якщо заняття проходять у жвавому темпі і викладач використовує логічно поєднані різноманітні методики, то інтерес до вивчення мови зростає.

Значною мірою у підвищенні мотивації до навчання допомагає використання ігрових технологій, проблемних ситуацій, методу ситуаційного аналізу тощо. Вищезазначені технології та методи забезпечують створення творчої атмосфери у вивченні іноземної мови, стимулюють інтерес до її практичного застосування, заохочують прагнення розкрити мовні, когнітивні і креативні здібності майбутнього спеціаліста, розвивають здібності студента самостійно працювати над покращенням мовленнєвих навичок.

Особливість використання ігрових дидактичних технологій у навчанні англomовного професійно орієнтованого спілкування студентів полягає в тому, що вони вивчають іноземну мову у процесі вирішення проблемно-пошукових професійно орієнтованих завдань з опорою на наявні фахові та мовні знання. Окрім того, це заохочує до самостійного пошуку та засвоєння нової потрібної фахової та мовної інформації, якої не вистачає під час розв'язання окреслених задач.

Для забезпечення ефективного засвоєння мовного матеріалу широко використовують автентичні тексти на професійну тематику та відео матеріали. Останнім часом використання відео матеріалів на заняттях з англійської мови у вищій школі зросло, оскільки цей метод значно посилює комунікативний підхід до викладання іноземної мови. Саме він забезпечує розуміння застосування мовних одиниць у різноманітних ситуаціях професійної сфери, має практичну спрямованість, дозволяє кожному студенту проявити творчу активність та самостійність, зменшує розрив між формальним викладанням і невимушеним навчанням.

Застосування автентичних текстів у процесі іншомовного професійного навчання має наступний позитивний вплив на розвиток англomовної комунікативної компетенції: підвищують інтерес до вивчення мови, оскільки містять корисну інформацію для професійного розвитку; збільшує фаховий і загальний рівень знань, сприяючи конкурентоспроможності молодих фахівців на сучасному ринку праці; поліпшує вивчення і вдосконалення мови за рахунок вживання лексики носіїв мови; розвиває такі психічні процеси як пам'ять, увагу,

мислення, відчуття та сприйняття; формує аналітичні, критичні, прогностичні вміння; забезпечує розвиток професійної компетентності, знайомлячи з особливостями майбутньої професійної діяльності, використовуючи сучасний фаховий матеріал для розвитку професіоналізму; має творчий підхід до навчання [4, с. 10].

Навчання іншомовному професійному мовленню відбувається при ретельному відборі та плануванні навчального матеріалу. Розробляючи навчальну та робочі програми для студентів викладачі ознайомлюються з вимогами освітньо-кваліфікаційних характеристик підготовки випускників за певними спеціальностями, враховують зв'язки з фаховими предметами, що дозволяє інтегрувати цілі та зміст навчання професійній іноземній мові і фахового контексту.

Застосування особистісно орієнтованого підходу дозволяє викладачу враховувати навчальні можливості студентів, спиратись на успіх у досягненні позитивних результатів, створювати умови для самореалізації та самовдосконалення майбутніх фахівців. Дотримання принципів особистісно орієнтованого навчання сприяє активному формуванню та розвитку мовленнєвих умінь та навичок. Забезпечення суб'єктності і варіативності підготовки відображається в різнорівневому засвоєнні навчального матеріалу, використовуючи вже наявні знання та вміння. Викладач при виконанні завдань надає різний ступінь допомоги студентам: слабшим необхідно надавати чіткі інструкції з прикладами, лексичні та граматичні опори, в той час як сильним студентам достатньо сформулювати завдання. Принцип послідовності подачі навчального матеріалу забезпечується при переході до нової теми за умови засвоєння попереднього матеріалу, а також від простішого до більш складного. Принцип суб'єкт-суб'єктних взаємовідносин проявляється в активній навчальній діяльності студентів, розвитку їх особистісних характеристик, і ролі викладача як наставника і куратора процесу іншомовної професійної підготовки майбутніх фахівців.

Підсумовуючи вищесказане, зазначимо, що врахування і максимальне поєднання усіх факторів інтенсифікації іншомовної професійної підготовки студентів забезпечує якісно новий рівень знань, стимулює до інтенсивного вивчення предмету, формує висококваліфікованого фахівця.

Список використаних джерел

1. Ниязова А.Е. Интенсификация процесса обучения иностранным языкам в вузе в условиях кредитной системы обучения [Электронный ресурс]. – Режим доступа. – <http://repository.enu.kz/handle/123456789/4774>.

2. Арістова Н.О. Формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів вищих нелінгвістичних навчальних закладів: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика проф. освіти / Арістова Н.О. – К., 2009. - <http://disser.com.ua/content/350944.html>

3. Лотошнікова С.А. Використання автентичних відео матеріалів на заняттях з іноземної мови / Лотошнікова С.А. // Матеріали школи-семінару „Нові підходи до навчання іноземної мови”. – Х. : Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – 2014. – 108 с. – С.53-56

4. Нипадимка А.С. Роль автентичних текстів в навчанні іноземним мовам майбутніх фахівців-міжнародників / А. С. Нипадимка, Н. І. Сарновська // Молодий вчений. – 2016. – № 4.1. – С. 84-87. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_4.1_24